

Neljapäev, 22. mai 2008

5. toetab nõukogu poolt komisjonile antud volitusi pidada läbirääkimisi lepingu üle, millega tagatakse viisavabadus kõikidele ELi kodanikele, kes sisenevad Ameerika Ühendriikide territooriumile, mis kehtib juba ELi territooriumile sisenevatele Ameerika Ühendriikide kodanikele; kutsub komisjoni üles teavitama asjaomast parlamendikomisjoni pärast iga läbirääkimiskohtumist (vajaduse korral konfidentsiaalselt);
6. on arvamusel, et läbirääkimised peaksid lõppema enne juunit 2009. aastal ning et pärast seda ei tohiks ELi kodanike vahel esineda mingisugust diskrimineerimist;
7. on samal arvamusel, et liikmesriigid peaksid järgima nõukogu eritingimusi ⁽¹⁾ vastavalt EÜ asutamislepingu artiklis 10 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttele, mida kohaldatakse ka vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale (C-105/03 või AETR kohtuasi (22/70)) seoses ELi lepingus ettenähtud kohustuste täitmisega; rõhutab nimelt asjaolu, et:
- osalemine viisavabastusprogrammis peaks võimalikult kiiresti looma samasugused õigused liikmesriikide kõikidele kodanikele ning nende passide staatuse põhjal samadel tingimustel;
  - Ameerika Ühendriikide juurdepääs ELi/EÜ andmebaasidele või infosüsteemidele tuleks ära keelata, kuni seda lubatakse selgesõnaliselt EÜ õigusaktidega ning sel juhul peaks EL selle ühiselt heaks kiitma ning see peaks põhinema vastastikkuse põhimõtte täielikult järgimisel; seega tuleks juurdepääsu võimaldada ainult niivõrd, kui see on kooskõlas asjaomase ELi infosüsteemi konkreetse eesmärgiga, mis on sõnastatud selle vastavas õiguslikus aluses; lisaks tuleb tagada küllaldane kaitse vastavalt kriteeriumidele, mis on sätestatud asjaomastes ELi andmekaitse alastes üldiseloomuga (direktiiv 95/46/EÜ) või spetsiifilistes õigusaktides (näiteks Europoli konventsioon, Schengeni konventsioon, Eurodaci määrus);
  - EL peaks ühiselt heaks kiitma lisaandmete esitamise Interpolile kadunud ja varastatud passide kohta;
  - lennujaama julgestus vastavalt Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni (ICAO) standarditele on piisaval määral tagatud kehtivate EÜ eeskirjadega (kokku võidakse leppida Ameerika Ühendriikide kontrollkäikude osas, kui on tegemist otselendudega ELi ja Ameerika Ühendriikide territooriumil asuvate lennujaamade vahel);
  - ELi kodanike repatrieerimist käsitlevad ametlikud kokkulepped peaks heaks kiitma vaid vastastikkuse põhimõtte põhjal ning nende üle peaksid pidama läbirääkimisi ja neid sõlmima EÜ ja Ameerika Ühendriigid;
  - EÜ peaks pidama läbirääkimisi kohustuste üle, mis on seotud elektroonilise reisivolitussüsteemi võimaliku kehtestamisega ELi reisivate Ameerika Ühendriikide kodanike suhtes;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, Ameerika Ühendriikide Kongressile ning Ameerika Ühendriikide sisejulgeolekuministrile.

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st07/st07337.en08.pdf>

Birma

P6_TA(2008)0231

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon traagilise olukorra kohta Birmas

(2009/C 279 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid Birmat käsitlevaid resolutsioone;
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. mail 2008 toimunud erakorralise istungi järeldusi humanitaarolukorra kohta Birmas/Myanmaris;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 tippkohtumise tulemuste kohta, mille lõikes 139 kinnitati võimalust võtta ühtseid kollektiivseid meetmeid riikide vastu, kus „riigi võimud täiesti selgelt ei kaitse oma elanikke genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest“;
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,

Neljapäev, 22. mai 2008

- A. arvestades, et 2. ja 3. mail 2008 kahjustas tsüklon Nargis rängalt Birma lõunapiirkondi koos pealinna Yangoni (Rangoon) ja Irrawaddy jõe deltaga, kus elab ligi pool Birma rahvastikut;
- B. arvestades, et Birma riikliku meedia teatel on praeguseks surma saanud 77 738 ja teadmata kadunud 55 917 inimest, kuid sõltumatud vaatlejad ja rahvusvahelised abiorganisatsioonid hindavad hukkunute arvuks vähemalt 100 000 inimest; arvestades, et ÜRO hinnangul sai tõsiselt kannatada ja vajab kiiresti abi 1,6–2,5 miljonit inimest;
- C. arvestades, et valitsev riiklik rahu- ja arengunõukogu ignoreeris hoiatusi ning oli äärmiselt aeglane hädaolukorrale reageerima ja välisabi vastu võtma; praeguseks on ta riiki lubanud vaid väga piiratud hulgal rahvusvahelisi humanitaarabisaadetisi, nõuab, et neid jaotaksid sõjaväelased, ning on venitanud viisade andmiseks ÜRO ja teistele katastroofiabi ja logistika ekspertidele;
- D. arvestades humanitaarõiguse nõuet, et humanitaarabi kättetoimetamine peab olema neutraalne ja sõltumatu;
- E. arvestades, et hunta jätkas ettevalmistusi 10. mai 2008. aasta referendumiks, hoolimata kümnete tuhandete laastava tsükloni läbi kannatanud inimeste viletsusest, tehes erandi vaid kõige rängemini kannatanud piirkondadele, kus see lükati edasi 24. maile 2008, vaatamata nõudmisele referendum tühistada või edasi lükata, mille esitas ÜRO peasekretäri asetäitja humanitaarküsimustes;
- F. arvestades, et Birma valitsus on tõkestanud pingutusi rahvusvahelise abi andmiseks, hoolimata põrmugi asjaolust, et puhta vee, toidu ja arstiabi puudumine võib põhjustada nakkushaigusi ja oluliselt suurendada ohvrite arvu;
- G. arvestades, et deltaaladel said tsüklonis kannatada vähemusrahvused, eriti karenid, kes on juba varemgi kannatanud tõsise diskrimineerimise ja hoolimatuse tõttu;
- H. arvestades, et humanitaarabi andjate tegutsemisekeskkonnas kehtisid juba tõsised kitsendused alates 2006. aasta veebruarist, kui Birma avaldas uued juhised, millega allutati välisriikide töötajad keerukatele reisi- ja jälgimismenetlustele;
- I. arvestades, et kaks päeva pärast tsüklonit eraldas komisjon katastroofipiirkonnas ellujäänute põhivajaduste rahuldamiseks kaks miljonit eurot; arvestades, et praeguseks on lubatud anda ELi abi 17 miljoni euro eest ning et seda summat saaks suurendada enam kui 30 miljonile eurole, kui Birma juhtkond võimaldaks rahvusvahelist abi anda;
- J. arvestades, et komisjoni vastutaval arenguvolinikul ei lubatud reisida kõige rängemini kannatanud piirkondadesse ning tema palveid võimaldada abiorganisatsioonide töötajatele parem pääs Irrawaddy jõe deltagasse on eiratud;
- K. arvestades, et mitmete maade, sealhulgas ELi liikmesriikide valitsused on nõudnud, et Birma juhtumi puhul kohaldataks põhimõtet „kohustus kaitsta”, mille ÜRO kehtestas genotsiidi ja inimsusevastaste kuritegude ohvrite päästmiseks,
1. avaldab siirast kaastunnet Birma rahvale ja solidaarsust lugematute kannatanutega; väljendab kurvastust kõigile neile, kes kannatavad katastroofi tagajärgede käes;
  2. mõistab jõuliselt hukka Birma võimude lubamatult aeglase tegutsemise selle ranga humanitaarkriisi leevendamiseks ja asjaolu, et nad peavad riigi elanike ellujäämisest tähtsamaks oma võimu säilitamist;
  3. nõuab kõige otsustavamalt, et Birma võimud seaksid esikohale oma inimeste elu ja avaksid tsüklonis kannatanud piirkonnad rahvusvahelistele humanitaarabioperatsioonidele, annaksid koheselt viisad abiorganisatsioonide töötajatele, lubaksid ÜROl ja rahvusvahelistel humanitaarabiorganisatsioonidel anda abi vahetult selle vajajatele ning lubaksid oma naaberriikidel toimetada õhu teel ja meritsi abi ohvritele, kelle juurde ei ole muul moel võimalik kiiresti jõuda;

Neljapäev, 22. mai 2008

4. mõistab hukka režiimi moonutatud prioriteedid, kuna see jätkab oma libakonstitutsiooni referendumi läbiviimist, ning lükkab tagasi selle väheusaldatava tulemuse ajal, kui suur osa riigist on laastatud ja miljonid inimesed kannatavad nähtuse tõttu, mida on tabavalt nimetatud inimtekkeliseks katastroofiks muudetud loodusõnnetuseks;
5. kordab, et riigi suveräänsust ei või seada tähtsamaks selle elanike inimõigustest, nagu need on jäädvustatud ÜRO põhimõttes „kohustus kaitsta”; kutsub Ühendkuningriigi kui ÜRO Julgeolekunõukogu maikuu eesistujariigi valitsust võtma kiireid meetmeid, et lülitada Julgeolekunõukogu päevakorda küsimus olukorrast Birmas, ning palub Julgeolekunõukogul uurida, kas Birmasse abi saatmiseks võib loa anda ka ilma Birma sõjaväehunta nõusolekuta;
6. tervitab Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN), India ja Hiina tippkohtumisel 19. mail 2008 sõlmitud kokkulepet lubada ASEANil kooskõlastada pingutusi rahvusvahelise abi osutamiseks ning otsust korraldada koostöös ÜROga 25. mail 2008 Yangonis (Rangoon) rahvusvaheline konverents ohvritele antava abi ühendamiseks;
7. nõuab sellega seoses kiiresti erifondi moodustamist ÜRO egiidi all, et hõlbustada abi tulemuslikku jaotamist Birmas;
8. nõuab tungivalt, et Hiina ja India valitsused kasutaksid oma mõju Birma võimudele riigi koheseks avamiseks kõikvõimalikule humanitaarabile;
9. rõhutab, et kannatavatele elanikele abi kättetoimetamisega on kiire, kuna algamas on mussoonvihmade hooaeg, ilmastikutingimused kannatadasaanud piirkondades halvenevad ja see kujutab endast hädalistele täiendavat ohtu; peab oluliseks tagada katastroofipiirkonna põlluharijate abistamine, et nad saaksid õigel ajal riisi maha istutada ja sellega vältida uut katastroofi;
10. avaldab toetust ELi, ÜRO, erinevate riikide ning muude rahvusvaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide pingutustele võimaldada humanitaarabitöötajatele juurdepääs õnnetuspiirkondadesse ning rõhutab, et ilma Birma võimude igakülgse koostööta valitseb üsna suur oht, et võib toimuda veelgi suurem tragöödia; paneb suuri lootusi Birma võimudega kohtuma kutsutud ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni algavale missioonile; nõuab tungivalt, et ÜRO peasekretär kasutaks oma mõju Birma võimudele riigi koheseks avamiseks kõikvõimalikule humanitaarabile;
11. on seisukohal, et kui Birma võimud jätkuvalt takistavad abi jõudmist ohustatud inimesteni, tuleb nad Rahvusvahelises Kriminaalkohtus inimsusevastaste kuritegude eest vastustusele võtta; palub ELi liikmesriikidel avaldada survet ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni vastuvõtmiseks, millega asi antakse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokurörile uurimiseks ja süüdistuse esitamiseks;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi eriesindajale Birmas, Birma riiklikule rahu- ja arengunõukogule, ASEANi ja ASEM-i liikmesriikide valitsustele, ASEANi parlamentidevahelisele Myanmari komisjonile, pr Aung San Suu Kyile, Rahvuslikule Demokraatialiigale (NLD), ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ning ÜRO eri raportöörile inimõiguste küsimustes Birmas.

Looduskatastroof Hiinas

P6_TA(2008)0232

Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon looduskatastroofi kohta Hiinas

(2009/C 279 E/17)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. mai 2008. aasta erakorralise istungi järeldusi ning komisjoni avaldust olukorra kohta Hiina Sichuani provintsis;

— võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,